

Ελλάδα

ΤΑ ΝΕΑ / Σαββατοκύριακο 7-8 Μαρτίου 2009

18

Πετούν στους αιθέρες, βρίσκονται καθημερινά στο τιμόνι λεωφορείων, κρατούν στα χέρια τους μιας ολόκληρης εταιρείας, μπαίνουν δυναμικά στον πλέον ανδροκρατούμενο κλάδο που είναι ο

«Θέλει επιμονή και τόλμη η ανεξαρ

Εννέα γυναίκες που καθιερώθηκαν σε ανδροκρατούμενα επαγγέλματα

«Η επαγγελματική καταξίωση θέλει θυσίες και τόλμη. Μόνο έτσι μπορείς να κερδίσεις τον σεβασμό του άλλου», λένε οι γυναίκες οι οποίες τόλμησαν να βρουν τις ταμπέλες και να ισοπεδώσουν τον διαχωρισμό «αντρικά και γυναικεία επαγγέλματα». Πετούν στους αιθέρες, βρίσκονται καθημερινά στο τιμόνι λεωφορείων, κρατούν στα χέρια τους τη δίσκωση μιας ολόκληρης εταιρείας, μπαίνουν δυναμικά στον πλέον ανδροκρατούμενο κλάδο: τον Στρατό. Άλλες από ανάγκη και άλλες από αγάπη και πάθος γι' αυτό που κάνουν, μπαίνουν σε επαγγελματικούς χώρους όπου η παρουσία γυναικών αποτελεί την

εξάιρεση, αποδεικνύοντας όμως καθημερινά ότι μπορούν να τα καταφέρουν εξίσου καλά και στις... αντρικές θέσεις. «ΤΑ ΝΕΑ» μίλησαν με εννέα γυναίκες, οι οποίες καθιερώθηκαν σε επαγγέλματα άλλοτε απαγορευτικά, κατακτώντας έτσι και τα τελευταία ανδρικό προπύργια. Όπως τονίζουν όμως, για να υπάρξει καταξίωση στον χώρο εργασίας θα πρέπει να διατηρηθεί μια ισορροπία ανάμεσα στην επαγγελματική και την οικογενειακή ζωή.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΕΥΗ ΣΑΛΤΟΥ - ΖΩΗ ΛΙΑΚΑ

Δρ Κατερίνα Ανδρεοπούλου
(χημικός και διδάκτωρ στο Τμήμα Χημείας στο Πανεπιστήμιο Πατρών)

Στο εργαστήριο ακόμα και 18 ώρες

Καθημερινά βρίσκεται ανάμεσα σε δοκιμαστικούς σωλήνες και χημικές ουσίες. Για τη Δρα Κατερίνα Ανδρεοπούλου, χημικό και ερευνητριά, ο χώρος όπου εργάζεται δεν είναι ο κλασικός (ένα γραφείο, ο υπολογιστής και στοίβες από καρτά στο πλάι), αλλά το εργαστήριο. Η έρευνά της μάλιστα εστιάζει τα τελευταία δέκα χρόνια στα πολυμερικά υλικά. «Φτιάχνουμε, δηλαδή, προηγμένα πλαστικά υλικά τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην Ιατρική, στο περιβάλλον ακόμα και στην ενέργεια και τα οποία ευελπιστούμε ότι θα βρουν πιο μαζικά στην αγορά», τονίζει. Οι ώρες που περνά στο εργαστήριο αγγίζουν σχεδόν καθημερινά τις 10. «Γενικά οι ερευνητές δουλεύουμε λίγο παραπάνω από το κλασικό οκτάωρο. Υπάρχουν βέβαια και περίοδοι που μπορεί να βρισκόμαστε στο εργαστήριο ακόμα και 18 ώρες. Παρ' ότι ο χώρος της έρευνας και ιδίως της πανεπιστημιακής είναι ανδροκρατούμενος, όπως επιστημάνει η Δρ Ανδρεοπούλου, δεν υπάρχει μια προκατάληψη απέναντι στις γυναίκες. «Δεν έχω αισθανθεί ποτέ αυτές τις "λωξές ματιές" από άνδρες συναδέλφους».

Δώρα Φινετόρ
(υπάλληλος σε βενζινοδίκιο)

«Προτιμώ το βενζινοδίκιο»

Ήρθε στην Ελλάδα από την Πολωνία πριν από 11 χρόνια. Οι δυσκολίες, το άγχος για την επιβίωση δεν πόνησαν τη Δώρα Φινετόρ ούτε στιγμή. Πήγε σε ελληνικό σχολείο, έδωσε Πανελλαδικές και πέτυχε στο Τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθηνών. «Η οικονομική κατάσταση μου ούτως ή άλλως δεν μου επιτρέπει να σταματήσω να δουλεύω και να ασχοληθώ μόνο με τις σπουδές μου. Έχω εργαστεί σε διάφορες δουλειές, αλλά είναι πάντα δύσκολο να συνδυάσεις καλές αποδοχές και ευέλικτο ωράριο». Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίον επέλεξε να εργαστεί σε ένα βενζινοδίκιο. Χαρακτηριστικά αναφέρει: «Μας κοίταζαν περίεργα στην αρχή κι έμένα αλλά και τα άλλα κορίτσια που εργαζόμαστε εδώ. Μέχρι πριν από λίγα χρόνια τα βενζινοδίκια ήταν ανδροκρατούμενα. Όμως τα πράγματα άλλαξαν. Κι εμείς μπορούμε να τα καταφέρουμε το ίδιο καλά με τους άντρες».

Βικτώρια Αλεξανδράτου
(παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ)

«Με θεωρούσαν... εξωτική!»

Πριν από 11 χρόνια έκανε πράξη το όνειρό της: ίδρυσε εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές και μάλιστα είναι η πρώτη γυναίκα στον συγκεκριμένο επαγγελματικό χώρο. «Σε μια εποχή όπου το μονοπώλιο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είχε η ΔΕΗ. Όταν έλεγα ότι θα ασχοληθώ με τον συγκεκριμένο τομέα, οι υπόλοιποι με δέκοναν με συμπόνια. Με θεωρούσαν... εξωτική! Πώς άλλωστε ένα κορίτσια θα κατόφερνε κάτι τέτοιο;» τονίζει η κ. Βικτώρια Αλεξανδράτου. «Πρέπει να είσαι παρούσα την ώρα που το έργο είναι σε εξέλιξη, μέσα στη λάσπη, σε κακές καιρικές συνθήκες, στην οικοδομή. Αλλά δεν το μετανιώω, γιατί κάνω αυτό που μου αρέσει, αυτό για το οποίο αγωνίστηκα. Το μεγαλύτερο εμπόδιο δεν ήταν άλλο από τον αγώνα δρόμου για να αποδείξω ότι αξίζω και ότι έχω τις γνώσεις για να κάνω κάτι τέτοιο».

Παναγιώτα Γατζή
(αλεξπτωτιστριά στις Ειδικές Δυνάμεις)

«Μου άρεσε η πειθαρχία»

Μπήκε στον Στρατό πριν από περίπου 19 χρόνια, όχι από ανάγκη αλλά από επιλογή. «Ζητούσαν προσωπικό πενταετούς υπηρεσίας και δεν χρειαζόταν να το πολυσκεψτώ. Μου άρεσε η πειθαρχία και η τάξη. Άλλωστε ήμουν αθλήτρια», λέει η κ. Παναγιώτα Γατζή, αλεξπτωτιστριά στις Ειδικές Δυνάμεις. Η εκπαίδευση που πέρασε περιελάμβανε περπύλα, σχολείο καταδρομών, ανυπόληψη, πώς να διαχειρίζεται τα εκρηκτικά αλλά και πώς να κάνει ανταρτοπόλεμο. Όσο για το αλεξπτωτιστο στο οποίο είναι ειδική, όπως λέει, πρόκειται για μια μοναδική εμπειρία ενώ στο ενεργητικό της έχει δεκάδες πτώσεις. «Στις παρέες που έχουν εικόνα για το τι είναι ο Στρατός, θέλουν να μάθουν τι είδους εκπαίδευση έχω πέρασει». Ο πιο μεγάλος θαυμαστής της όμως είναι ο 15 ετών γιος της. «Είναι πολύ περίφορος που η μητέρα του είναι στις Ειδικές Δυνάμεις».

Πόπη Κατφόρη (οδηγός Λεωφορείου ΕΘΕΛ)

«Δύσκολη υπόθεση το τιμόνι»

Μετά τη γέννηση και του τρίτου της παιδιού, η κ. Πόπη Κατφόρη αποφάσισε να υποβάλει αίτηση για να ενταχθεί στο δυναμικό του ΟΑΣΑ ως οδηγός. Η προϋπόθεση υπήρχε, αφού εργαζόταν για περίπου δύο-μια χρόνια ως οδηγός σε δημοτική συγκοινωνία. Η επιλογή της συγκεκριμένης δουλειάς όμως δεν έγινε τυχαία. «Ο πατέρας μου ήταν οδηγός στην ΕΘΕΛ, οπότε είχα από μικρή μίαν άλλη σχέση με τα λεωφορεία, αφού είχα κάνει άπειρες βόλτες με τον πατέρα μου οδηγό», λέει. Η δουλειά στο τιμόνι όμως δεν είναι εύκολη υπόθεση. «Όσο και να σου αρέσει, δεν παύει να σε κουράζει. Και ιδίως η συγκεκριμένη δουλειά όπου πρέπει να προσεχεις τους έξω από το λεωφορείο ώστε να μην επηρεαστούν οι επιβάτες σου». Ξυπνάει καθημερινά στις 03.30 τα ζημεριάματα αφού προτιμά τις πρώτες βαριές, «κι αυτό γιατί θέλω να είμαι κοντά στα παιδιά μου».

Άννα-Μαρία Λάμπερτ (κάμερα-γούμαν)

«Αντέχω πολλές ώρες με μία κάμερα στα χέρια»

Η αγάπη της Άννας Μαρίας Λάμπερτ για τη σκηνοθεσία την ανάγκασε να πάρει την κάμερα στα χέρια και να διεκδικήσει δυναμικά μια θέση δίπλα στους άντρες συναδέλφους της. «Ήξερα ότι τα πράγματα δεν θα είναι εύκολα στην αρχή. Όμως έχω σπουδάσει σκηνοθεσία και για να φτάσω να γίνω σκηνοθέτης θα έπρεπε να περάσω από την κάμερα και το ρεπορτάζ. Έβγα να επιλέξω ανάμεσα στο μοντάζ και την ηχοηψία. Εγώ όμως αγαπώ την εικόνα. Γι' αυτήν την εικόνα λοιπόν αντέχω πολλές ώρες με μία κάμερα, που κουράζει όταν την κρατάς για ώρες στα χέρια σου», λέει η Άννα-Μαρία, η οποία εργάζεται ως κάμερα-γούμαν στην εκπομπή «Φάκελοι». Είναι μια δουλειά - όπως παραδέχεται η Άννα-Μαρία Λάμπερτ - που απαιτεί αντρικά χαρακτηριστικά. «Τον πρώτο καιρό με κοιτούσαν περίεργα και αναρωτιόταν πώς μια γυναίκα με τη δική μου μάλιστα σωματοδομή θα τα καταφέρει. Προσπαθώ να αποδείξω ότι η ποιότητα της δουλειάς εξαρτάται από την αγάπη που έχεις γι' αυτήν και όχι από το φύλο».

τη διοίκηση

Στρατός

τησία» μιλούν στα «ΝΕΑ»

Παυλίνα Μουστάκα (μάντζερ επιχειρήσεων)

«Πρόκληση οι εταιρείες»

Άρκεσε την καριέρα της στον κόσμο του μάντζερντ σε μεγάλη πολυεθνική εταιρεία. Άλλωστε, όπως τονίζει η κ. Παυλίνα Μουστάκα, αυτού του είδους οι εταιρείες ήταν ο «φυσικός» της κάρος. Η καταξίωση, όπως παραδέχεται, είναι το αποτέλεσμα δυναμικής, μεθοδικής και αποδοτικής εργασίας, με συνέπεια και σταθερότητα. «Δεν υπάρχει "προκαθορισμένος" χρόνος. Στη δική μου περίπτωση, η πρόκληση που οδήγησε στην καταξίωση ήρθε μέσα σε περίπου τέσσερα χρόνια».

Σε μια εποχή πάντως που όλοι μιλούν για την οικονομική κρίση, κάποιοι θεωρούν ότι οι γυναίκες - μάντζερ είναι αυτές που θα βγάλουν τον επιχειρηματικό κόσμο από το αδιέξοδο. «Ασχέτως φύλου, οι συνετοί, διορατικοί, με ειλεξία στη σκέψη και με όραμα μάντζερ μπορούν να αποτελέσουν τη "σανίδα σωτηρίας" στη σημερινή οικονομική κρίση».

Σοφιάνα Καράμαλη - Τατιάνα Σταματελοπούλου (πιλότοι της Ολυμπιακής)

«Από μικρές ονειρευόμασταν να βρεθούμε ψηλά»

Είναι η πρώτη γυναίκα που έπηρε στα χέρια της πηδάλιο αεροπλάνου πριν από 26 χρόνια. Η Σοφιάνα Καράμαλη σήμερα είναι κυβερνήτης στα αεροσκάφη της Ολυμπιακής. Όπως λέει, «δεν ήθελα να κάνω καμία άλλη δουλειά. Από μικρή ονειρευόμουν να βρεθώ ψηλά. Έτσι μετά το Λύκειο αποφάσισα να πάω στη Φλόριντα της Αμερικής και να πάρω το πτυχίο χειριστού αεροπλάνου». Κάπως έτσι βρέθηκε στην Ολυμπιακή να κάνει τις πρώτες της πτήσεις. Οι αντιδράσεις ήταν αναμενόμενες, όπως λέει, αφού γνώριζε ότι δεν επέλεξε για δουλειά το πιο συντηθημένο επάγγελμα στον κόσμο. «Ακόμη και έπειτα από τόσα χρόνια, όταν διαπιστώνουν οι επιβάτες ότι θα τους μεταφέρει στον προορισμό τους μια γυναίκα, αυτό τους... ξενίζει. Όμως ποτέ δεν έχω ακούσει κάποιο αρνητικό σχόλιο. Οι ερωτήσεις είναι κυρίως απορίες που ενδεχομένως να τις έκαναν και σε έναν άντρα πιλότο».

Η δεύτερη γυναίκα που πέρασε στο κόκπιτ είναι η κ. Τατιάνα Σταματελοπούλου, η ο-

ποία άρκεσε να εργάζεται στην Ολυμπιακή από το 1996. Η επιλογή των... αθέρων δεν έγινε τυχαία, αφού και ο πατέρας της ήταν πιλότος. «Οι μόνες περιέργες αντιδράσεις που αντιμετώπισα ήταν όταν στο σχολείο μάς ρω-

τούσαν τι θα γίνουμε όταν μεγαλώσουμε. Οι συνθήκες απατηθείς από τα κορποράκια ήταν μπαλαρίνα, δικηγόρος, ηθοποιός. Το "πιλότος" που έλεγα εγώ πολλές φορές προκαλούσε αντιδράσεις του τύπου "μα είσαι

κορτίσι". Φυσικά το φύλο της δεν την εμπόδιζε να βρεθεί στη Φλόριντα και να πάρει το πτυχίο του πιλότου. «Είμαι καρούμενη γιατί κάνω αυτό που με καροποιεί και παράλληλα πληρώνομαι».